

Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

POSUDEK oponenta rigorózní práce

Jméno rigorozanta/rigorozantky:	Mgr. Martina Čápková
Téma práce:	Jednání za právnickou osobu
Rozsah práce:	284 713 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	29. 09. 2020 (elektronická podoba)
Jméno a příjmení oponenta:	Mgr. Vít Lederer, Ph.D.

1. Stanovení cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu

Rigorozantka si vybrala téma, které je reakcí na změnu původní koncepce jednání právnické osoby, k níž došlo v důsledku rekonstrukce soukromého práva. Pod vlivem této změny, podle níž i člen statutárního orgánu jedná jako zástupce právnické osoby, se nejen v právní teorii, ale i v praxi objevila řada otázek souvisejících zejména s použitelností obecných ustanovení o zastoupení obsažených v současném občanském zákoníku. Spornou zůstává zejména otázka, jakou povahu má nově koncipované přímé zastoupení právnické osoby jejím statutárním orgánem. Vzhledem k tomu, že tyto výkladové nejasnosti nejsou právní doktrínou doposud zcela jednoznačně vyřešeny, lze dané téma hodnotit jako dobře zvolené a aktuální.

Prvním nedostatkem, který spatřuji v předložené práci, je skutečnost, že v úvodu nejsou dostatečně vymezeny základní teze a sporné otázky, na které autorka bude ve své práci hledat odpověď. Čtenáři není úplně zřejmé, co má být vlastně hlavním cílem práce. Autorka se omezuje v podstatě na konstatování, že pokud jde o problematiku jednání za právnickou osobu, jejím záměrem je „poukázat na pojetí současné právní úpravy a na problémy, které shledává současná právní teorie“ (s. 2). Tomu pak odpovídá i charakter celé práce, který z celkového pohledu působí výrazně deskriptivně. Odborné práci tohoto druhu by jistě slušelo větší využití analytické poznávací metody, s jejíž pomocí by autorka dospěla k obohacujícímu syntetizujícímu závěru.

Práci lze rovněž vytknout absencí historicko-komparativního pohledu, jakož i analýzy platné tuzemské právní úpravy jednání za právnickou osobu ve srovnání s jinou – cizozemskou právní úpravou (např. německou či rakouskou). O tom svědčí samotný fakt, že v práci nebyl použit jediný zahraniční literární zdroj. Autorka se často omezuje jen na porovnávání předchozí právní úpravy obsažené v občanském zákoníku č. 40/1964 Sb. s platnou právní úpravou podle občanského zákoníku z roku 2012, případně úpravou podle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

2. Formální a systematické členění rigorózní práce

Ze systematického hlediska je text celkově přehledně a jasně členěn. Jeho struktura je logická a jednotlivé výklady na sebe navazují. Je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuze nad problémem. Práci nechybí závěr.

3. **Rozsah a úroveň použitých zdrojů, bibliografické citace, poznámkový aparát**

Počet použitých bibliografických pramenů by s ohledem na tento druh vědecké práce měl být větší. Kvalitě práce by nepochybně prospělo, pokud by řešitelka při svém zkoumání zohlednila především některé odborné články (např. ČECH, Petr. Ke svéprávnosti právnické osoby a postavení člena statutárního orgánu při jednání za ni (nejen) v situaci zájmového střetu. *Právní rozhledy*, č. 23-24/2016, s. 835–839. Dále např. FRANK, Rainer. K povaze právnické osoby. *Právní rozhledy*, č. 21/2014, s. 755–756). Vytknout lze rovněž to, že autorka používá výlučně domácí a soudobé literární prameny. Ke škodě věci vůbec nezohledňuje zahraniční a historickou právní literaturu (např. TILSCH, Emanuel. *Občanské právo. Část všeobecná*. Wolters Kluwer, Praha, 2012 – reprint. SEDLÁČEK, Jaromír. *Občanské právo československé. Všeobecné nauky*. Wolters Kluwer, Praha, 2012 – reprint).

Použité prameny jinak autorka v zásadě uvádí správně s výhradou toho, že na s. 8 chybí odkaz na citovaný zdroj a že citování internetových zdrojů v poznámkách není zcela v souladu s citační normou.

4. **Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava rigorózní práce**

Po jazykové a stylistické stránce hodnotím práci dobře. V práci se nevyskytují zásadní gramatické chyby. Větná skladba by na některých místech mohla být zdařilejší. Určitou námitku lze vznést k používání zkratk, a to zejména v souvislosti s rozlišováním občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. (pro který autorka používá zkratku „obč. zák.“) a občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. (pro který v práci zvolila zkratku „o. z.“). Pro větší přehlednost a rozlišení obou kodexů přímo v textu práce by se hodilo použít např. zkratky „OZ 1964“ a „OZ 2012“. Celkově by textu slušelo, pokud by zkratky byly používány méně, a to zejména tam, kde jsou zkratky právních předpisů používány bez souvislosti s konkrétním zákonným ustanovením, ale s cílem odkázat jen obecně na příslušný zákon (především v případech, kdy jsou zkratky používány hned na začátku věty – viz např. s. 19, s. 23, s. 40, s. 112).

5. **Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)**

V předkládané rigorózní práci postrádám více vlastních podnětných názorů a závěrů autorky. Autorka v práci poukazuje na řadu (často protichůdných) názorů vyjádřených v právní doktríně a v rozhodovací praxi soudů, ale nedá se říci, že by se předložená stanoviska právních autorit pokusila v hlubší míře a vlastními konstruktivními úvahami konfrontovat. Její dílčí závěry se často omezují na konstatování, že se přiklání k tomu či onomu závěru.

6. **Odborná kvalita zpracování tématu rigorózní práce**

Kvalita předkládané rigorózní práce je poznamenána jejím výrazným deskriptivním charakterem. Řešitelka prokázala, že se v dané problematice orientuje, ale celkově její práce působí dojmem, že jde o dobře uspořádanou kompilaci poznatků vyskytujících se v odborné literatuře a judikatuře. Ačkoliv po rozsahové stránce dílo splňuje požadavky kladené na kvalifikační práce tohoto druhu, v některých pasážích se projevuje evidentní snaha autorky dosáhnout navýšení objemu textu cestou popisu institutů a skutečností, které sice (více či méně) souvisejí s daným tématem, ale pro dosažení cíle práce má jejich deskripce jen malý význam. Za neúměrně široký a z hlediska tematického zaměření práce i zbytečný považuji zejména obšírný výklad o jednotlivých druzích právnických osob (část druhá), o podstatě, fungování a organizační struktuře jednotlivých typů obchodních korporací (část druhá a čtvrtá), o identifikačních znacích právnických osob, o náležitostech zakladatelského právního jednání, o veřejných rejstřících (část pátá) nebo o tom, co je to neplatnost právního jednání, ať už jde o neplatnost absolutní nebo relativní (část šestá). Domnívám se, že prostor autorka mohla lépe využít například k hlubšímu rozboru jednotlivých teorií právnických osob a jejich dopadu na pojetí toho, jak právnická osoba navenek jedná, nebo k podrobné

analýze jednotlivých přístupů k povaze zastoupení právnické osoby jejím statutárním orgánem.

7. Doporučení či nedoporučení práce k obhajobě. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

I přes uvedené výhrady doporučuji práci k obhajobě. U ústní obhajoby by se rigorozantka mohla vyjádřit k následujícím otázkám:

- *Jakou povahu má zastoupení právnické osoby jejím statutárním orgánem?*
- *Považuje autorka vymezení právnické osoby v občanském zákoníku 2012 za zdařilé?*

V Praze dne 25. 11. 2020 _____

_____
oponent/oponentka